

Ved Folketingsmanden for Aarhus Amts 3die Valgkreds (Samuelson) er modtaget et Andragende fra Komiteen til Bevarelse af den gamle Borgmestergaard i Aarhus om Tilskud.

Dette Andragende vil blive tilstillet Finansudvalget.

Udenfor Dagsordenen har Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet Ordet for at fremsætte to tidligere anmeldte Forslag.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Appel): Af de to Lovforslag, jeg i Dag skal have den Ære at fremsætte for det høje Ting, vil jeg først omtale det mindste, der hedder Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Brugen af Kirkerne af 15. Maj 1903. I Virkeligheden drejer dette Lovforslag sig om de evangelisk-lutherske Frimenigheders Stilling til Folkekirken. Der er jo, hvad Kirkelivet angaar, her i Danmark den Mærkelighed, at saadanne Udsondringer som de, der i andre protestantiske Lande have fundet Sted paa Grund af Forskelle med Hensyn til kirkelig Bekendelse, ikke have fundet Sted her i Landet, men at de Frimenighedsdannelser, der ere skete her, have andre Grunde. Det vil jo være dette høje Tings Medlemmer bekendt, at den første Frimenighedsdannelse indenfor Kirken fandt Sted af den Grund, at vedkommende kirkelige Kreds ønskede en bestemt Mand til deres Præst, nemlig Vilhelm Birkedal, og dette Ønske fra denne Menighedskreds' Side blev imødekommet af Lovgivningsmagten paa den Maade, at der i 1868 blev givet Loven om Ret til Oprettelse af Valgmenigheder. Jeg ved jo ogsaa, at det er dette høje Tings Medlemmer vel kendt, at denne Lov har virket som en Ventil — har man sagt — i det folkekirkelige Liv, saadan at yderligere Udskillelser af enkelte Menigheder ere undgaaede, idet man jo her i Landet har lagt overmaade stor Vægt paa at kunne bruge den Frihed, som Loven af 1868 giver en Menighedskreds til selv at vælge sig en Præst. I det hele har det jo, som jeg nævnedes før, været et Særkende for de danske kirkelige Forhold, at det personlige Spørgsmaal med Hensyn til Præsten

har spillet en større Rolle end Forskellen med Hensyn til kirkelig Bekendelse.

Men den Ventil, som Loven af 1868 har været og er, har dog ikke været tilstrækkelig; der har jo ved Siden af Valgmenighedsdannelser fundet Frimenighedsdannelser Sted, og disse Frimenighedsdannelser have fra første Færd ikke været velsete fra de folkekirkelige Autoriteters Side. Derom ville det høje Tings Medlemmer blive mindede, naar Lovforslaget bliver omdelt. Der er nemlig som Bilag aftrykt et Par ministerielle Cirkulærer angaaende dette Forhold, Cirkulærer fra 1883 og 1884, hvori det indskærpes Folkekirkens Præster, at de ingen Ret have til at gøre Tjeneste i disse evangelisk-lutherske Frimenigheder, der ere dannede med Frimenigheden oppe paa Mors som Forbillede.

Men efterhaanden have de kirkelig interesserede Mennesker her i Landet skiftet Holdning overfor disse evangelisk-lutherske Frimenigheder, og det samme har jo fundet Sted for de kirkelige Autoriteters Vedkommende. Jeg maa minde om, at saa snart det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) blev Kultusminister, skete der en gennemgribende Forandring i disse Frimenigheders Stilling. Det var allerede i August Maaned, den 23. August 1901, at den daværende Kultusminister udvirkede en kongelig Anordning, hvorved det blev tilladt Folkekirkens Præster at hospitere i Frimenighedskirkerne, og dermed var, kan jeg vel sige, sket et Brud med et tidligere Princip overfor disse evangelisk-lutherske Frimenigheder, der jo ikke adskille sig nævneværdigt fra Folkekirken med Hensyn til Bekendelse, Lære og Ritus, men blot forbeholde sig visse Friheder med Hensyn til den Person, som skal betjene dem som Præst og med Hensyn til uvæsentlige Ting vedrørende Gudstjenestens Indretning. Det er, vil man vist forstaa, for mit Vedkommende med stor Glæde, jeg kan minde om, at noget af det første, som det første Venstreministeriums Kultusminister foretog sig, var at bringe disse evangelisk-lutherske Frimenigheder, der kirkelig set fuldt ud staa paa samme Grundlag som Folkekirken, i en levende Vekselvirkning med denne.